

Antonia Pavlic
7019 - 60th Lane
Ridgewood
Brooklyn, N.Y. 11227

AMERICAN IN SPIRIT
2-8-2 IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, OCTOBER 27, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Nixon želi dostojen sprejem Tita v ZDA!

Pozval je ameriško javnost, naj predsednika SFR Jugoslavije sprejme spoštljivo. Tito in Jovanka prileta v ZDA danes.

WASHINGTON, D.C. — Predsednik ZDA R. M. Nixon, ki je bil lani na obisku v Jugoslaviji v ljudo in ponekod naravnost navdušeno sprejet, je v odgovor povabil na obisk v ZDA predsednika SFRJ Josipa Broza Tita in njegovo ženo Jovanko. Kot je bil on v ljudo sprejet, hoče zdaj on pripraviti v ljudo sprejem za svojega gosta.

Tako je pretekli petek pozval javnost, naj izkaže Josipu Brozu polno spoštovanje in prijaznost tekom njegovega uradnega obiska v ZDA. Namestnik tiskovnega tajnika predsednika Nixona Gerald L. Warren je dejal, da časniki, da misli Nixon, da bo vse, kar bi motilo dobrodošlico, bilo "velika ranitev velikega svetovnega vodnika in prav tako tudi škoda narodnim koristim te dežele".

Ko je bil Tito v ZDA pred 8 leti, mu nasprotniki komunističnega režima v Jugoslaviji niso dali miru in se je tedaj Titov zunanji minister Koča Popović pritožil, da oblasti ZDA niso dovolj poskrbele za varnost predsednika SFRJ. Predsednik J. F. Kennedy je nato odredil skrbnejše varstvo za Tita. Nixon se hoče pred tem takim zavarovati že v naprej.

Tito in Jovanka bosta prileta v ZDA danes in bosta prenočila v Camp David v Marylandu, uradno bosta pa sprejeta v Washingtonu jutri dopoldne. Zvečer jima bo predsednik ZDA priredil svečano večerjo.

Grška policija prijela večje število komunistov

ATENE, Gr. — Grški vojaški režim, ki je tekom preteklega tedna slovesno sprejemal predsednika ZDA S. T. Agnewa, je prijel 36 komunistov, med njimi dva vodnika Grške Komunistične partije.

Ministrstvo za javni red je objavilo, da je policija odkrila sestanek Komunistične partije v Atenah 18. oktobra in prijela na njem 32 oseb, med njimi svoječasnega predsednika komunistične gverilske vlade Dimitrisa Partalidesa. V posebnem nastopu je policija prijela še 4 druge člane nekdanje gverilske organizacije.

Tet ofenziva 1968 hud poraz rdečih

NEW YORK, N.Y. — Predsednik L. B. Johnson je v svojih spominih, katerih izvlečke priložujejo razni listi v ZDA, označil znano rdečo Tet ofenzivo leta 1968 za močan poraz rdečih.

To je tudi dejansko bila, četudi so jo prenekaletni časniki hoteli spremeniti v rdečo zmago.

Vremenski
prerok
pravi:

Večinoma sončno in toplo. Najvišja temperatura okoli 72.

Pakistan pozval Tanta k posredovanju z Indijo

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Predsednik Pakistana Yahya Khan je pretekli četrtek v osebnem pismu glavnemu tajniku ZN U Tantu predložil, naj bi osebno posredoval v sporu Pakistana z Indijo. Tant naj bi obiskal obe glavni mesti in skušal vladi obeh držav pripraviti skupnemu umiku oboroženih sil z meje dalje v notranjost. Podobni predlog Pakistana je Indija že prej odklonila.

Tant je novi predlog poslal Indiji in čaka na odgovor. Posebni opazovalci ZN naj bi nadzirali po predlogu Pakistana mejo Vzhodnega Pakistana, kjer se naj bi Indija vmešavala v boje na strani upornih Bengalcev proti vladi Pakistana.

Med tem se Indija in Pakistan obtožujeta med seboj kršenja meje in vojaških napadov na svoje ozemlje. Ti spopadi dobivajo že naravnost velik obseg, saj je Pakistan izjavil včeraj, da so njegove čete pokončale preko sto indijskih vojakov, večje število pa jih tudi ujele.

Iran stala proslava 2500-letnice 16 milijonov

TEHERAN, Iran. — Dvorni minister Asadulah Alam je dejal, da so vesti o stroških proslave 2500-letnice nastanka perzijskega imperija hudo pretirane. Ti so dejansko znašali 16,6 milijonov, kar naj bi bilo komaj eno četrtno odstotka državne proračuna.

Razni časniki in drugi obiskovalci proslave so stroške ocenili na 100, pa tudi na 200 milijonov dolarjev. Neka švedska novinarica jih je postavila celo kar na 2 milijona dolarjev.

Kardinal Mindszenty na Dunaju

DUNAJ, Avstr. — Kardinal Mindszenty, ki je po 15 letih prostovoljnega jetništva v poslaništvu ZDA v Budimpešti zapustil Madžarsko in se podal v Rim, se je zdaj od tam preselil na Dunaj, kjer je dobil stalno bivališče v Madžarskem semenišču. Tako bo živel na pragu svoje ljubljene domovine, ko že ne more v njej sami.

Med Arabci in Kurdi v Iraku še vedno ni miru

Poskus atentata na kurdskega vodnika Barzanija je odnose med vlado in Kurdi spet zaostрил.

BEIRUT, Lib. — Irak šteje okoli 9 milijonov prebivalcev, večina je arabskega rodu, le okoli 2 milijona sta del kurdskega naroda, ki živi v Iraku, Turčiji in Iranu in se je dolga leta boril proti raznim iraškim socialističnim režimom. Lani so Kurdi, ki jih vodi general M. Barzani, sklenili premirje z iraško vlado. Premirje predvideva mir med obema narodnostima, pri čemur naj Kurdi uživajo obširno avtonomijo. Na svoji zemlji imajo celo svojo lastno narodno obrambo, ki se po potrebi tudi vojskuje z iraško armado, kar se redno dogaja, kadar pride do sporov.

Sporov je zmeraj dosti, nevaren je posebno zadnji: ponesrečen atentat na kurdskega voditelja Barzanija. Devet atentatorjev ga je napadlo z bombami, toda Barzani je bil le lahko ranjen, dočim so bili atentatorji vsi pobiti. Ta dogodek je znova ustvaril vojno razpoloženje na obeh straneh. Tako sta danes v Iraku dejansko dve vladi, iraška, ki ima generala Bakra za vodnika, in kurdske, ki jo vodi Barzani.

Oba generala Bakr in Barzani se trudita, da bi ustvarila v deželi novo premirje, pa se jima to opraviilo do sedaj ni posrečilo. Dežela je na sedanje stanje navajena že od prej, saj je v Iraku načelo "ne miru ne vojne" dobro znano že dolga desetletja.

General Dayan očita ZDA izsiljevanje

TEL AVIV, Izr. — Obrambni minister general Moshe Dayan je v govoru vodnikom kampanje za izraelski sklad v Veliki Britaniji dejal, da ZDA izsiljujejo Izrael, ko zadržujejo dobavo modernih borbenih letal, ki jih ta nujno potrebuje, dokler ne popusti toliko, da bi stekla pogajanja za delni sporazum z Egiptom, ki naj bi dovedel do odprtja Sueskega prekopa.

TURŠKA VLADA ODPSTOPILA

Turška vlada, ki je bila že dalj časa v krizi, pa je njeno reševanje odločila zaradi obiska podpredsednika ZDA S. T. Agnewa, nato pa zaradi obiska britanske kraljice Elizabete II., je danes odstopila.

ANKARA, Tur. — Vlada predsednika Nihata Erima je danes zjutraj odstopila, ko ni mogla najti sporazuma s konservativnimi političnimi krogi v vprašanju socialnih in gospodarskih reform. Nihat Erim je prevzel vlado 26. marca 1971, ko je vojaštvo odstavilo vladno Sulejmana Demirela, predsednika Stranke pravice, in delno zaradi korupcije. Vojaštvo, ki jo je prisililo k odstopu, ni maralo postaviti vojaške vlade, ampak se je odločilo za nekako nepolitično uradniško vlado, ki pa naj bi delala s podporo parlamenta, kjer so obdržali besedo politiki.

Vladanje v takih razmerah ni bila lahka naloga. Nihat Erim je moral vedno paziti, da se ni zameril vojaškim vodnikom, ki so pazili na vsak njegov korak, ni pa se smel zameriti tudi politikom, ker imajo ti svojo besedo v parlamentu. Predsednik Stranke pravice Sulejman Demirel ni nikdar prav pozabil, kako je vojaštvo njega poglaval v vlade in postavilo na njegovo mesto Erima.

Vlada Erima je izdelala vrsto socialnih in gospodarskih reform ter jih predložila parlamentu v obravnavo. Ta večina teh reform ni odobravala, vsaj ne v obliki, kot so mu bile predložene. Tako je nekaj ministrov, ki so bili člani Stranke pravice, odstopilo. Nastala je vladna kriza, ki pa jo je predsednik Erim odložil, ko je bil na povedan obisk podpredsednika ZDA S. T. Agnewa.

Za nekaj časa se je vladna kriza malo unesla in izgledalo je, da jo bo mogoče rešiti brez hujših pretresov. Obisk britanske kraljice Elizabete II. pretekli teden je reševanje vladne krize znova odložil. Komaj je kraljica s svojim možem vojvodom Filipom in hčerko princeso Ano odšla iz Turčije, se je vladna kriza obnovila v poostreni obliki. Nihat Erim je danes zjutraj odstopil, kot je to objavil pravosodni minister Ismael Arar.

Pri reševanju krize bodo ne-

marali zopet odločati vojaški vodniki Turčije. Kakšno pot bodo tokrat ubrali, ni znano.

Turčija je važna za ZDA, ker je članica NATO in stober ameriške politike v Prednji Aziji. Z Grčijo tvori južno krilo obrambe NATO v Evropi in Prednji Aziji. Svojo nalogo ne more uspešno vršiti, če nima trdne vlade in kolikor toliko urejenih razmer doma.

Sabri pred sodiščem obtožen korupcije

KAIRO, Egipt. — Bivši podpredsed. Egipta Ali Sabri, ki je zaprt od preteklega maja zaradi poskusa organiziranja upora proti predsedniku Sadatu, je bil v soboto postavljen pred sodišče obtožen korupcije in zlorabljanja oblasti.

Razprava proti 51 let staremu levičarskemu politiku in znanemu prijatelju ZSSR je tajna. Obtožen je vodstva poskusa prevrata Sadatovega režima. Ta teden se je začela posebna razprava proti gen. Fawzyju, obrambnemu ministru, ki je sodeloval s Sabrijem v kovanju zarote. Državni tožilec je na javni razpravi zahteval za gen. Fawzyja smrtno kazen.

Italijansko ljudsko štetje — davčni špijon?

RIM, It. — Kot drugod, imajo tudi v Italiji vsakih 10 let ljudsko štetje, ki se je letos slučajno tako zakasnilo, da dela režimu politične težave. Zakon o ljudskem štetju bi namreč rad dobil toliko podatkov, da je bila vlada prisiljena sestaviti široko mrežo vprašanj, ki gredo večkrat v neverjetne podrobnosti. Take podrobnosti so lahko tudi vir za ugotavljanje davčne podlage.

Ta možnost je spravila Italijane v sila neprijeten položaj. Ljudje se hudo razburjajo, režim se pa trudi na vse načine, kako bi take sume odstranil.

Davkoplačevalci so povsod silno nezaupljivi element, kar dela javni upravi še večje težave kot navadno.

oddaljevati od ZN. Saj bodo nasprotniki ZN pri nas kazali ravno na sedanje glasovanje v ZN kot živ dokaz, da ZN drvi v neko meglo, ki je ni treba podpirati. Kako bo organizacija ZN mogla obstajati brez aktivnega podpiranja Združenih držav, si je težko predstavljati. Sicer pa: kot si je večina v ZN postlala, tako naj tudi počiva!

Dejansko bo vsaj prehodno politika ZN močno odvisna od dobre ali slabe volje v Peipingu. Ves svet s tako odvisnostjo ne bo zadovoljen, naj bo Kitajski naklonjen ali ne.

Kakšna bo nova politika ZN, je težko soditi. Generalni tajnik Tant je že napel zunaj administracije ZN. Ako ga ne bodo pregovorili, da še ostane, bo administracija ZN izgubila vodstvo, to bo pa po menilo kaos v ZN. Posledica kaosa bo stalno padanje interesa za ZN ravno takrat, kadar bi male države to ustavno najbolj potrebovale.

Iz Clevelanda in okolice

Ples v SDD na Recher—

V petek, 29. oktobra, ob 8. zvečer bo v SDD na Recher Avenue 3. letni žetveni ples Euclidskega demokratskega kluba. Vstopnina \$1.50. Vstopnice bodo na razpolago pri vhodu, dobite jih pa tudi, če kličete tel. 531-6337. Vsi vabljeni!

Zvesti naročniki želimo dravja—

Dobra in poznana slovenska žena ga. Theresa Narobe, vdova po pok. Franku, 15909 Pythias Avenue, je že tri mesece v Womans bolnišnici, 1940 E. 101 St., v sobi št. 420., resno bolna. Vsem, ki je poznajo, jo priporočamo v molitev, njej pa želimo, da bi okrevala in se spet veselila življenja!

Zalostno sporočilo—

G. Viktor in ga. Rose Blatnik, 1096 E. 67 Street, sta prejela žalostno sporočilo, da jima je v Bostonu, Mass., preteklo nedeljo umrla sedem mesecev stara vnukinja Tracy June Blatnik. Zapušča žalujejo starše Franka in Kristino Blatnik ter sestrico Gino Marie in več sorodnikov.

Zadušnica—

V petek, 29. oktobra, ob 7. uri zvečer bo v cerkvi sv. Kristine v Euclidu sv. maša za vse žive in mrtve članice podružnice št. 32 Slovenske ženske zveze.

Rokoborba—

Waldo Von Erich in Domenic Denucci se bosta jutri, v četrtek, zvečer ob osmih pomerila v rokoborbi v Areni na 3717 Euclid Avenue. Oba sta poklicna in priznana močna borca.

Županski volivni boj—

Volivna borba za župana postaja ostrejša, ko gre h kraju. Črni kandidat Pinkney, ki je gotov podpore svojih črnih rojakov, se prizadeva za podporo med belimi volivci, za katere se hudo dajeta demokrat J. Carney in republikanec Perk. Vsi trije še vedno upajo vsak na svojo zmago. Zanimiva je ugotovitev B. Williamsa, sodelavca Cleveland Pressa, da "imajo črni Carneyja radi, volili bodo pa Pinkneyja". Perk prepričuje bele volivce, da sta Pinkney in Carney oba Stokesova kandidata, kar drži vsaj v toliko, da je Stokes pomagal Carneyju do zmage pri primarnih volitvah, ko je poslal črne volivce glasovati za Carneyja, da je porazil svojega nasprotnika A. Garofolija. Carney zanika vsako zvezo s Stokesom in izjavlja, da bi Stokes podprl tudi vsakega drugega kandidata proti Garofoliju. Garofoli poziva svoje volivce, naj volijo Carneyja, ker je prav tako demokrat kot on.

Perkov shod—

Jutri, v četrtek, zvečer ob 7.30 vabi "državlanski odbor za Ralpho Perka", v katerem so: John Susnik, Cy Rovanske, Zeno Zak, Edward Kenik, Bill Hrasnar, Vili Zadnikar, Bertha Lobe, Frank Sterle, Stanley Vrhovec, Joseph Bosiljevic, Mate Resman in Ann Marie Zak, na velik shod in zabavo v Slovenski narodni dom na 6417 St. Clair Avenue. Vstop prost! Durne nagrade! Vsi vabljeni!

Dopolnilo—

Mr. in Mrs. Frank Majer z Edna Avenue, ki sta včeraj praznovala 62-letnico svoje poroke, imata enega sina Stanleyja Majerja, lastnika znane trgovine z obutvijo na St. Clair Avenue, in 3 hčerke. En sin in ena hčerka sta umrla v zgodnji mladosti.

Vse v svojem času—

Županski kandidat v Euclidu

Tim McCormack se je v volivni kampanji proglasil za "doktorja prava", kar pa mu je na pritožbo Freda J. Brockmana, bivšega odbornika 1. varde, okrajni volivni odbor prepovedal. Kandidat se izgovarja, da je pripravil volivno literaturo istočasno z zadnjimi tremi referati za dokončne izpite iz prava. Teh referatov ni končal v predvidenem času, zato diplome še ni dobil, pa jo bo v kratkem, kot je izjavil. Dekan Cleveland-Marshall Law School je pretekli petek pred volivnim odborom izjavil, da McCormack zdaj diplome ne bo še dobil, ker mora najprej pred posebni odbor.

Polijsko društvo

podpira Carneyja—

Zveza clevelandskih policajev je sinoči odločila, da bo pri županskih volitvah 2. novembra podpirala demokratskega kandidata J. Carneyja, kot je izjavil predsednik Zveze James Magas. Kandidat A. Pinkney se povabil pred posebni odbor, ki je razpravljal o odločitvi podpore, ni odzval. Odgovoril je pismeno, da Zveza nima pravice priporočati politične kandidate. Okrajno sodišče je bilo v tem pogledu drugačnega mnenja in je Zvezi to pravico priznalo.

Pinkneyjevi samozavestni—

Pinkney in njegovi podporniki so samozavestni in prepričani o svoji zmagi. Računajo na trdno in popolno podporo črnih volivcev, katerih je v Clevelandu okoli 34%, pri tem pa upajo, da jim bo uspelo pridobiti še vsaj 10% belih glasov, kar naj bi Pinkneyju prineslo zmago.

Zadnje vesti

ZDRUŽENI NARODI, N.Y. — Trdijo, da je ameriški predlog v ZN o "dvojnem kitajskem zastopstvu" propadel, ker je 7 držav v zadnjih dneh spremenilo svoje stališče. To naj bi bile Belgija, Ciper, Maroko, Oman, Katar, Tunizija in Trinidad-Tobago. Vse te države so prvotno obljubile glasovati za predlog ZDA.

WASHINGTON, D.C.— Državni tajnik W. P. Rogers je včeraj na tiskovni konferenci pozdravil sprejem L. R. Kitajske v ZN, pa obžaloval izključitev nacionalne Kitajske kot "napako večjega obsega".

HONG KONG. — Rdeča Kitajska je včeraj proglasila glasovanje o kitajskem zastopstvu v ZN za "velik poraz ameriško-japonske politike dveh Kitajsk" in za svojo veliko zmago. Napovedujejo, da bo zastopstvo Peipinga v ZN morda že v teku tedna ali dveh.

BUENOS AIRES, rg. — R. Fischer ameriški šahovski vele mojster je včeraj premagal Rusa T. Petrosjana in s tem dosegel 6,5 točk proti 2,5 točk Petrosijana. Z zmago nad Petrosijanom je Fischer dobil pravico za nastop proti svetovnemu prvaku B. Stasske-mu, verjetno že prihodnjo pomlad.

PARIZ, Fr. — Leonid Brežnev bi rad sklenil s Francijo prijateljsko pogodbo, kot jo je ZSSR prej letoš z Egiptom in Indijo. Francija je predlog v ljudo odklonila, četudi je močno podprla sovjetski predlog za sklicanje evropske varnostne konference.

17 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

83

No. 206 Weds., Oct. 27, 1971

Tito prihaja na obisk k Nixonu

Predsednik ZDA Richard M. Nixon je bil lani na obisku v raznih državah Evrope, med njimi tudi v SFR Jugoslaviji. Njegov obisk je bil omejen v glavnem na Beograd, od koder je Nixon napravil še nagel obisk v Titov rojstni kraj Krumovac in se mimogrede ustavil v Zagrebu. Za obisk Ljubljane, glavnega mesta Slovenije, ki je poslala v ZDA tekom zadnjih sto let okoli pol milijona svojih otrok, ni imel časa. Pripravljenci njegove poti v Jugoslavijo ga na to niso opozorili... Josip Broz Tito je Nixona zelo prijazno sprejel in ga svečano pogostil, zato naj bi bil Nixon hotel Tita razveseliti in se mu oddolžiti z obiskom Kumrova. Seveda je Tita povabil tudi na obisk v ZDA.

Tito je bil v ZDA doslej dvakrat. Prvič je prišel le na zasedanje ZN in ostal v New Yorku, kjer so ga nasprotniki komunizma, ki so pribežali iz Jugoslavije v ZDA, stalno vznemirjali z demonstracijami. Titov uradni obisk v ZDA so morali enkrat zaradi protestov nasprotnikov komunizma in posebno priseljencev iz Jugoslavije odpovedati. Predsednik J. F. Kennedy je obisk le dovolil. Tita so tedaj sprejeli na pol uradno, da ne bi vznemirjali ameriške javnosti, ki mu je bila očitno nasprotna.

Jugoslovanskemu maršalu to ni bilo posebno prijetno in vseh. Hotel je dostojen sprejem, z vsemi častmi kot državemu poglavarju gredo. Nixon mu hoče zdaj v tem ustreči. Zato je pretekli petek izdal na ameriško javnost poseben poziv, v katerem pravi, naj bi Tita pozdravili "s spoštovanjem in dvorljivostjo", kajti "vse, kar bi bilo proti prijaznemu sprejemu... bi bilo v škodo odličnemu svetovnemu vodniku in prav tako tudi v škodo koristi naše dežele".

Ta Nixonov poziv zahteva nujno opozorilo na nekaj dejstev, ki bi jih radi pozabili sedanji oblastniki v Jugoslaviji doma in v svetu, pa vsaj začasno verjetno tudi predsednik Nixon, ko poziva Ameriko, naj Tita sprejme s "spoštovanjem".

Josip Broz Tito je komunistični revolucionar, ki je prišel na vodstvo Komunistične partije Jugoslavije potem, ko je bil njegov prednik umorjen po naročilu Stalina in ne brez predhodne vednosti in soglasja njegovega naslednika.

Tito je začel komunistično revolucijo v Jugoslaviji v času, ko je bila ta zasedena po sovražnih vojskah. V okviru "osvobodilne vojne" je načrtno trebil vse možne nasprotnike komunistične revolucije in komunistične oblasti v Jugoslaviji, ki jih je preje še obdolžil "sodelovanja z okupatorjem". Dokumenti iz nemških in drugih arhivov kažejo medtem, da je Tito sodeloval tako v Nemci kot z Italijani, kadar se mu je to zdelo koristno.

Velika Britanija in ZDA so Titov "osvobodilni boj" mogočno podpirale z obilico orožja in opreme zlasti po zloumu Italije septembra 1943. Tito je obljubil svobodno, demokratsko Jugoslavijo in ljudsko odločitev o bodoči obliki vlade. Vse te obljube je izpolnil po komunistični, kajti SFRJ je "demokratska" država, čeprav le "ljudsko-demokratska" in "ljudstvo" je odločilo način vlade "z glasovanjem"... Da je SFRJ čista komunistična diktatura, ki je bila v prvih letih celo bolj stalinistična kot ona v Sovjetski zvezi, je znano dejstvo.

Za obilno podporo, ki so jo ZDA dajale Jugoslaviji med vojno in še po njej, je ukazal Tito streljati na ameriška letala, ki so zašla nad jugoslovanski zračni prostor. Tako je bilo eno ameriško letalo sestreljeno nad Slovenijo in 6 ameriških letalcev mrtvih.

Titov komunistični režim ni bil zadovoljen s svojo zmago, ki jo je dosegel poleg z obilno ameriško in britansko materialno podporo tudi z neposredno vojaško pomočjo Sovjetske zveze, katere vojske so preko Bolgarije vdrle jeseni 1944 v vzhodno Srbijo, prodrle do Beograda in ga zavzele, pa nato preganjale Nemce dalje v Sremu in Vojvodini. Prišlo so celo v slovensko Prekmurje.

Titu se je posrečilo pripraviti Angleže do tega, da so mu vrnili Slovensko narodno vojsko in hrvaške vojaške enote, ki so se rešile na Korško. Po moskovskem dogovoru bi morali vsi vrnjeni priti pred sodišče, ki naj bi dognalo njihovo morebitno krivdo. S to odločbo so si hoteli Angleži kot Pilat umiti roke, kajti očitno so morali vedeti, kaj se bo z nasprotniki komunističnega nasilja, ki bodo izročeni jugoslovanskim komunistom, zgodilo!

Z izjemo nekaj sto mladoletnih pripadnikov Slovenske narodne vojske, ki so jo sestavljali pretežno bivši domobranci, so rdeči oblastniki v Sloveniji vse vrnjene, okoli 11.000 pomorili in zasuli v množične grobove, največ v Kočevskem Rogu. Dolgo so ta množični pomor tajili, uradno ga taje še vedno, toda nekdanji verski poverjenik za Slovenijo Kocijančič, ga je v Clevelandu pred leti priznal pred ducatom prič. Izgovarjal se je le, da so se oblastniki v Sloveniji bali, da bi bivši domobranci potegnili z Ameri-

kanci, če bi prišlo do spopada zaradi Trsta, od koder so morali Jugoslovani v onih dneh na zahtevo Amerikancev in Angležev potem, ko so tam vršili 40 dni vsakovrstna nasilja.

Bivši domobranci niso bili edine žrtve komunistične krivoločnosti, maščevalnosti in utrjevanja komunistične oblasti. Novi oblastniki so pobili tisoče in tisoče drugih Slovencev, o katerih so mislili, da so in bodo ostali nasprotni njihovi oblasti. Tako so jih samo v občini Litija po zmagi v juniju do konca leta 1945 pomorili nad 200, med njimi tudi žene in celo dojenčke, kot so izpovedale priče.

Da je Tito sposoben in spreten politik ter državnik, je nemara res, toda v očeh poštenega, nepristranskega sveta je tudi eden največjih nasilnikov in množičnih morilcev sedanje dobe. Zato dostojna in poštena ameriška javnost Tita ne bo pozdravljala "s spoštovanjem", ampak se mu bo izognila. Pozdravljanje bo prepustila Nixonu in njegovim, katerih naloga je, da zastopajo pri tem narodne koristi, v kolikor so te res lahko prizadete.

BESEDA IZ NARODA

Pismo
Vrhenskega
Tinela

Waukegan, Ill. — Iz naše Ameriške Vrhneke je zadnje čase manj in manj novic, to je naših domačih, slovenskih. Jih je nekaj, ampak v javnost ne pridejo, nekaj zato, ker ne zvemo zanje, nekaj, ker niso več tako važne kakor nekoč. Starejših je čisti odšlo že v večnost, nekaj jih je preselilo v druge kraje. Ti si mislijo, mi smo v svojih časih napravili, kar se je dalo, sedaj naj pa mladi delajo naprej. Mladi delajo kar dobro naprej. Društva, zadeve pri župniji, kolikor te zahtevajo od njih, kar lepo vodijo in skrbijo, da gre vse lepo naprej. Seveda ti stega narodnostnega slovenskega duha kakor nekoč, ni. Saj ga tudi med drugimi narodnostmi ni več toliko kakor nekoč. Kdor vse to razume in vpoštevata, ta ve, zakaj je tako, kakor je v sedanjih časih.

V času 19. in 20. stoletja do pred kratkim je med narodi močno živel in vplival nacionalni (narodni) duh. Ljudje vseh narodov so se trkali po prsih in povzdigovali svojo narodnost, kar je sicer častno in lepo, dokler gre to dostojno in pošteno. Nekateri so v preveliki narodni gorečnosti drugim povzročali mnogo krivic in nevednosti. Nekateri je v teh ozirih zajela kar prava norost. Kako so divjali v tem oziru npr. Germani, Italijani, bi bili radi "polahili" ves svet, če bi se jim pustil. Številni dogodki to povedo, kako so ravnali v takih blaznih poskusih. Uspeli niso ne eni ne drugi in mnogi drugi, ki so kaj takega poskušali. Toda vsaka norost pride enkrat do svoje meje ali konca poti, kjer ni več mogoče naprej. Nori germanski nacionalizem je končno rodil blaznega Hitlerja, ki je menil, da bo "pogermanil" ves svet. Lahom se je rodil blaznež Mussolini, ki je sanjal, da bo postal rimski cesar. Oba, Hitler in Mussolini sta naredila in povzročila mnogo zla, ki ga zgodovina ne bo pozabila.

Hitler, Mussolini in drugi taki politični blazneži so padli in z njimi njihovi načrti. Za njimi zdaj ropotajo napeteži drugih ideologij, ki so prav tako nevarne. Posebno Marksov komunizem. Tudi ta ne bo uspel. V daljni bodočnosti se znajo pojavljati še vse vrste razni "izmi". Čas in razne sitnosti v njem bodo prinesli še mnoge sanjače, take in take. Pri nas v ZDA imamo dosti družabnih sanjačev vseh vrst. Zadnja dva desetletja prekušajo recepte, kako precepiti in prekuhati našo družbo, ki obstoji in je pomešana z vsemi raznimi plemeni takih in takih barv. Cepijo in mešajo ter kuha jo to na vse razne načine, da bi dobili nekako novo družbo, v kateri naj bi ne imele pomena in bi ne štele več navade in obi-

čaji ter družabna obnašanja, ko so in še prevladujejo med rodovi raznih plemen. Ali bodo uspešni? Veliko vprašanje!

Evropske vodilne države se s temi problemi ne bavijo tako zaskrbljeno, kakor naše ZDA. Opazujejo nas, kako bomo uspešni in po kakih potih bomo prišli do rešitve tega, če sploh bomo. Jutri še ne, to je gotovo. O tem in problemih tega večkrat govorimo v naši družbi. Ko so pred nedolгим doli v velikem Chicagu in po okolici naglašali Porčičani in Meksikanci svoje zahteve in objavljali ostre proteste proti Amerikancem, smo nekega popoldne razpravljali stari možakarji v našem narodnem hramu na Deseti cesti. Znani Jože, ki biva že več zadnjih let gori v naši "waukeganski Jugoslaviji", je k tem sakrastično pripomnil:

"Kaj naj govorimo o tej čudni "rasni menestri"? Naj jo le kuhajo in mešajo, dobre, prave "župe" iz tega še ne bo jutri in najbrže nikoli ne. Ampak sitnosti — pa še hudih in velikih zna biti in to takih, kakršnih svet še ni videl. To mešanje stane nas vse, že sedaj mnogo stroškov. Prevažanje otrok z busi v šole in jih mešati z drugobarvnimi po šolah, po drugih krajih in koncev mest in okrajev, ne bo prineslo drugega, kakor po družinah težave take in take. Starši v skrbeh, kaj se bodo otroci v taki mešani družbi naučili in še druge sitnosti, ki bodo razbijale vezi družinskega življenja. In koliko še drugih sitnosti. Za koga — zakaj?"

O tej pripombi večkrat mislim. Na mestu je. Povečavati te sitnosti, ko imamo že, tako vseh raznih sitnosti preveč, to je gospodarskih, političnih in drugih, pa še to? Ze sedanje sitnosti in težave glede ureditve naše valute, kako ustaviti inflacijo in rešiti zadevo Vietnamu itd., vse to nas pika in ujeta, da se praskamo od vrh glave doli do pet — pa še te sitnosti!

Po čudnih potih hodimo in vozimo. Zgodovina zanimivo pripoveduje o Rimljanih in o njihovih potih, po katerih so hodili in vozili. Kam so prišli? Kam znamo mi priti po naših potih?

* PA ŠE DVE ZA KRATEK ČAS:

— Skrbna mati ve, kaj je prav. Fant, ki se je pred kratkim zaročil, se je pripeljal z avtom, da bi zarochenko popeljal na neko večerno prireditev v Antioch. Ko je vstopil in pozdravil mater in hčerko, vpraša mater:

"Ali imate Mrs. kaj proti temu, če popeljem vašo hčerko na prireditev gori v Antioch?"

"To pa nikakor ne," odgovori mati.

"Oh, mati, saj sva vendar zaročena. Kaj se ne zanesete name?"

"Popolnoma."

"Torej se ne zanesete na hčerko?"

"Tudi na njo se zanesem, le na obo skupaj pa ne!" odgovori mati.

— Radoveden deček. — Mali Pepček je rad opazoval na tele-

viziji, kako fantje in moški vadijo po parkih dekleta in žene. Njegov oče je pa hodil le z moškimi na razne prireditve itd. Nekega večera je oče odšel s sedom na neko prireditev. Ko sta odšla, Pepček vpraša mater: "Mama, zakaj pa gre očka vedno le s prijatelji ven? Ali mu dekleta niso všeč?"

— Vsem čitateljem pozdrav iz Ameriške Vrhneke!

Vrhenske Time

Spoštovani par obhaja 60-letnico poroke

CLEVELAND, O. — Prijazna g. John in g. Jennie Lube, ki živita v svoji lepi hišici na 1084 Addison Road, Cleveland, Ohio 44103, že nad 50 let, bosta praznovala 60-letnico svoje poroke v soboto, 30. oktobra tl., v krogu svojih bližnjih. Zahvalna sv. maša bo darovana v njih namen v farni cerkvi sv. Vida v petek, 29. oktobra, ob 6.30 zjutraj. To se spodobi, saj so zvesti farani že več kot 60 let.

G. John Lube, rojen na Vrhu v Sloveniji, je prišel kot mladenič v Ameriko leta 1907, g. Jennie Lube, rojena Oberstar, doma iz Lazne, fara Hinje, je pa dospela kot mlado dekle v to deželo leta 1911. Jubilanta sta se seznanila v Clevelandu, stopila pred oltar in si obljubila večno zvestobo. Njiju zakon je bil blagoslovljen z dvema sinovoma. John Lube, ml., je dolgo let razveseljeval našo slovensko javnost s svojim prelepim, donečim glasom, ko je pel s kvartetom, z zborom Glasbene Matice in v osebnih koncertih. Poročen je z Jane, rojeno Stefančič, iz ugledne družine Franka Stefančiča v Euclidu. Zivita v domači družinski hiši na Addison Road.

Sin Edward je, ko je začel misliti na ženitev, pogledal čez cesto in si izbral za nevesto Florence Skully, hčerko pokojnih Franka in Mary Skully. Ustanovila sta si dom v Euclidu in v veselje jima so se rodili 2 hčerki in eden sinček. Starejša hči, Joan, nadarjena učiteljica, sedaj "child guidance counselor" v Winchester, Mass., je končala visoke šole z odlikovanjem na Kent State University, University of Hawaii, Western Reserve University in University of Wisconsin. Dve leti je poučevala v šoli na U.S. Air Force Base na Puerto Rico. Druga hčerka, Carol, ki je to spomlad graduirala na Dayton univerzi, je v kratkem dobila odlikovanje kot "Sales Representative" pri Texaco Corp., prva ženska (oziroma dekle) v zgodovini te velike trdnice, ki bo izvrševala to delo. Živi s svojo sestro v Winchesterju.

Sinček, Edward ml., obiskuje 6. razred šole sv. Viljema v Euclidu. Stari oče in stara mati, g. John in g. Jennie Lube, uživata zelo veliko veselja s svojo družinico.

Obhajati 60-letnico zakona je izredni privilegij, ki ni dan dostim ljudem. Ko praznuje tak dogodek odlična družina, kot so Lubetovi, je pa vse še bolj častno za celo naselbino. Prijatelji in sosedje, ki smo bili deležni že mnogo prijaznosti, ljubeznivosti in širokosrčnosti od teh dobrih, krščanskih slovenskih rojakov, jim želimo zdravje in obilo božjega blagoslova. SE NA MNOGO LET!

E. K.

Glas iz svetokriške fare v Bridgeportu, Conn.

FAIRFIELD, Conn. — Dva najlepša jesenska dneva. Nebo je bilo nekoliko oblačno, res prijetno ozračje — ne prevroče, ne prehladno, bila sta res krasna jesenska dneva, sobota, 2. okt., in nedelja, 3. okt., ko so bile svečanosti slovenske svetokriške fare v Bridgeportu, Conn.

Prva taka svečanost je bila sv. birmo. Mislim, da je to bila zadnja velika slavnost v stari

slovenski cerkvi. Imeli so 48 birmancev. Udeležba je bila zelo lepa, tako, da so bile vse cerkvene klopi zasedene. Birmal je prevz. škof bridgeportski. Navzoči duhovniki so bili iz Bridgeporta in Fairfielda, kateri so pomagali prevz. škofu pri birmi. Po sv. birmi je bila slovesna sv. maša, katero je škof sam opravil. Med sv. mašo so prepevali slovenske pesmi. Pred koncem sv. maše je svetokriški župnik v slovenskem jeziku izrekel škofu iskreno zahvalo v imenu župljanov za njegovo razumevanje bodoče slovenske narodne fare, ki je res edina v državi Connecticut. Brez njegove osebnosti ne bi bili mogli premagati težav napram sosednjim ameriškim faram, kar je isto povedal tudi v angleščini.

Drugi dan, v nedeljo, 3. okt., se je vreme nekoliko spremenilo. Oblaki so zakrili sonce, vse je izgledalo, da bo deževalo. Ali hvala Bogu, veter je obrnil te temne oblake čisto v drugo smer, tako je ostalo samo še oblačno brez padavin. Popoldan ob 5.30 se je zbralo prav lepo število Slovencev, starih in novih naseljencev, na zemljišču v mestu Fairfieldu, Conn., k posvetitvi temeljnega kamna in zemljišča za bodočo slovensko narodno cerkev Sv. Križa. Obredi, oziroma čitanje Sv. pisma je bilo dvojezično, najprej v angleščini, katero so čitali tukaj rojeni Slovenci, v slovenščini sta čitala profesor g. Nikolič in župnik fare sv. Križa rev. A. Hribšek.

Razen bridgeportskega škofa in cerkvenih dostojanstvenikov je bil navzoč cerkveni gradbeni odbor svetokriške fare in slovenske narodne noše s šopkom rdečih nageljev in rožmarinom. Tujak so pokazali Slovenci, da niso v manjšini. V upanju, da bo v novi slovenski cerkvi, oziroma v fari dovolj razumevanja za Slovence in njih materin jezik pri sv. mašah, molimo in prosimo Brezmadežno, zaščitnico slovenskega naroda doma in v tujini.

Po končanih obredih so se vsi skupaj odpeljali k Frederick's Restaurant v Fairfieldu na okrepčilo in večerjo. Tudi tam je bila udeležba zelo lepa, tako, da so bile vse mize v polnem številu zasedene. Bili so vsi jako dobro razpoloženi. Po večerji so bili razni govori. Omenjali in dali čast so pokojnemu župniku in ustanovitelju slovenske fare rev. Golobu, in sedanjemu župniku rev. A. Hribšku, ki si je naložil na ramena zelo veliko nalogo, da postavi novo svetokriško narodno faro.

Čudno se nam dozdeva, da si nihče ne omeni pokojnega župnika g. dr. A. Farkaša in njegovega dela, ker tudi on je doprinesel zelo veliko k svetokriški fari. Brez njega in njegovega truda bi danes ne imeli več slovenske fare in tudi ne slovenskega župnika. Zato je lepo in prav, da dajemo enako čast vsem trem našim slovenskim župnikom in voditeljem slovenske fare.

Bog živi!

St. I. Mally

Obnovimo naklado za knjižnico v Euclidu!

EUCLID, O. — Javna knjižnica Euclida prosi volivce Euclida, naj glasujejo "yes" predlogu za obnovo davčne naklade 0.7 tisočinke za javno knjižnico pri volitvah 2. novembra.

Predlog ima na volivnici št. 40. Sredstva so potrebna za vzdrževanje javnih knjižnic in delno za podporo šolskim knjižnicam, javnim in katoliškim.

Euclidska javna knjižnica se vzdržuje že 23 let z davčnimi sredstvi, ki omogočajo skupno vodstvo in upravo dveh knjižničnih sistemov, javnega in šolskega.

Posebna davčna naklada je le-

tos pred volivci za obnovo za naslednjih 5 let. Brez te obnove knjižnica ne more obstajati in ne služiti javnosti. Z njeno izgradbo bi Euclid utrpel hudo škodo na kulturno-vzgojnem polju. Da se to ne bo zgodilo, je potrebno, da vsi volivci glasujejo za ISSUE No. 40.

K. U.

Vesti iz Slovenije

Začetek akademskega leta

Dne 4. okt. tl. zvečer je slovesno s somaševanjem zastopnika Sv. sedeža v Jugoslaviji pronuncija Maria Cagne, velikega kanclerja nadškofa dr. Jožefa Pogačnika in številnih predstavnikov študentov začela v ljubljanski stolnici teološka fakulteta novo akademsko leto. Zbranim študentom in profesorjem je med mašo govoril veliki kancler fakultete nadškof Pogačnik. Po stari navadi je bila začetna sv. maša v čast svetemu Duhu. Zato je nadškof v govoru poudaril vlogo sv. Duha v kristjanovem življenju in delu posebnost pa še v duhovniškem življenju. Omenil je tudi zidavo novega prizidka k teološki fakulteti. Vsem slovenskim ljudem se je zahvalil za vso velikosrčno pomoč.

Manj avtov prodajo v Kopru

Tomos bo izdelal letos okrog 8.000 avtomobilov. Ker je zadnje čase povpraševanje po "spacih", "amijih" in "žabah" nekoliko popustilo, ni treba na Citroenove avtomobile več čakati. Vsakdo lahko dobi avto takoj, ko ga plača. Odkar oblasti zahtevajo tudi za mopede izpit, se je prodaja le-teh zmanjšala. Uprava upa, da bo kljub nekaterim težavam lahko vso produkcijo prodala.

Muzej so okradli

Neznani tatovi so splezali preko zida, prežagali rešetke na oknu in se splazili v koprski muzej. Odnegli so pet umetniških slike velike zgodovinske vrednosti, pet starinskih pištol, tri bogato izrezljana bodala in znameniti kipek, ki predstavlja rojstvo Venere. Vrednost ukradenih predmetov cenijo na 300.000 dinarjev.

Stanovanj še manjka

Kranjska "Sava" daje veliko denarja za družbeni standard. Letos bo prispevala kar 10 milijonov dinarjev v ta namen, od teh 3 milijone 700 tisoč za reševanje stanovanjskega vprašanja. Kar 140 prošenj čaka na dodelitev stanovanja, največ iz let 1969 in 1970.

Polovico izdelkov izvozijo

Tovarna čevljev v Kranju "Planika" zaposluje 1740 oseb in izdelava letno okrog 2 milijona parov čevljev. Več kot en milijon parov prodajo na tujih tržiščih.

Zaradi novih uvoznih predpisov, ki so bili uvedeni v ZDA, jih skrbijo, če ne bodo ti predpisi vplivali na njihov izvoz na zapadni trg, ki ga utegne preplaviti presežek italijanske obutvene industrije.

Nova šola

v Vidmu pri Krškem

Za novo šolsko leto so odprli v Vidmu pri Krškem novo šolo, ki bo lahko sprejela 1000 otrok. Šola ima 32 učilnic, telovadnico, plavalni bazen in športno igrišče. Denar zanjo so zbirali s samoprispevkom, za katerega so se odločili pred dvema letoma. Veliko so prispevale krške delovne organizacije. V šoli bo tudi popoldansko otroško varstvo za tiste otroke, katerih starši so na delu.

Največ Indijancev

SANTA FE, N.M. — V državi New Mexico živi okoli eno sedmino vseh Indijancev v ZDA.

KAREL MAUSER:

VELIKA RIDA

BARBARE NI

Čeprav se je Barbara trudila, da bi vse misli na Nanteja porinila na stran, se je pri Račniku le pokazalo, da je nekaj narobe. Barbarina veselost je ugasnila, kakor bi jo nekdo čez noč požel. Prvi je to opazil Nantej sam. Izmikala se mu je in, kadar sta bila pri delu skupaj, je molčala. Potlej je strina opazila, da ne sili več tako k otrokoma in da sta otroka kakor bolna. Posebno Mojčika. Saj ne sili več v naročje, toda kar naprej se je hoče držati za krilo. Barbara se ji nasmehne, ji pogladi lase, ji reče besedo, toda vsega tistega nežnega milovanja ni več. In kar strini še posebno pade v oči, je to, da Barbara dela tako preračunano. Prav muči se, da bi otroka odvadila navezanosti nase.

Račnik se je zdramil šele neke sobote večer. Ravno so odvečevali, pozno so končali z delom in otroka sta od zaspanosti kar opletala.

Tedaj je rekel mali Nantej. "Mama, jaz grem spat." Barbara je vstala izza mize, šla k otrokoma, pokleknila k Nanteju in mu gledaje v obraz rekla: "Nantej, zdaj si že velik fant. Tako si že zrasel, da mi lahko rečeš strina: strina Barbara."

Račnik je vzdignil glavo, gledal v otroka in v Barbaro, potlej pa se zasukal proti strini.

Nantej je sedel za mizo in se ni premaknil. Šele, ko je Barbara dvignila in prijela Mojčiko za roko, je rekel:

"Nemara ima Barbara prav. Otroka se bosta zmedla in Nanteju je že toliko zrasel, da je morda prav, če se navadi, kakor je treba."

Barbara je za seboj zaprla vrata. Na stopnicah je bila, ko je slišala glas starega Račnika:

"Nemara resen. Nantej. Skoda, da tega nisi pisal že od tam. Resen škoda!" — Račnikov glas je bil trd in prisakan. Toda Nantejevega odgovora Barbara ni slišala več. Koj je spravila otroka v posteljo, sama pa ni legla. Porinila je stol do okna in skoz križe strmela proti smohorski strani.

V srcu je bila čudna, prazna tišina, kakor da je z besedami, ki jih je rekla otroku, odšlo vse, kar je bilo še lepega, čeprav je bolelo in žgalo. Rekla jih je in Nantej je odgovoril nanje. Odgovoril tako, da je natančno slutila, da je z Agato žobaril tudi o otrocih in o njej.

Vse dotlej so bile besede samo v srcu in so imele mesto ob upu in strahu, ob plahi ljubezni, ki je rasla z vsakim dnem. Zdaj je mimo. Agata odvisa stare niti, obuja stare spomine in Nantej živi z njimi.

Barbara ve, da nazaj ne more iti. Ne more ukazovati srcu, kakor bi rada. Plaha ljubezen v srcu bo ostala in pekla. Ena sama pot je še, da si vsaj največjo bridkost prihrani: oditi. Pustiti otroka, pustiti strino in starega Račnika. Kodrova iz Zahomca jo je že zadnji brat prosila: če bi zdaj, ko se je Nantej vrnil, zinjala premenjati gospodarja, naj pride k njej. Otroci so, mož bolehen in grunt velik, Barbara jo je tedaj komaj poslušala.

Zdaj pa se je toliko spremeni.

Da, h Kodrovki bi šla. Otroke ima in dobra je. V svoji fači bi zdaj sredi poletja resen ne vedela kaj početi. Letala bi po taberhih in zvečer hodila samo spat domov. Prazna fača, brez otrok, ki se jih je tako navadila.

Misli so ji zmedli koraki na stopnicah. Nantej je šel spat. Pritegnila je sapo. Na vrhu je obstal. Ni se premaknil. Prestopil se je proti svoji, a se je

vrnil in čutila je, da stoji pred njenimi vrati. Potlej je potrkal. Vstala je in obstala med podoboj.

"Morda nisem prav rekel, Barbara. Zinjaj nisem tako," je stisnil iz sebe.

"Če si ali nisi, Nantej: ko se bo delo uletelo, bom šla. Saj bi najraje koj jutri, pa nočem, da bi mi kdo očital, da sem sredi dela pustila gospodarja. Zjeseni, ko bo vse pod streho."

Začudeno je strmolel vanjo in iskal za besedami.

"Barbara, verjemi, da..."

Vzela mu je besedo:

"Vem, da bo tako najbolj prav. Lahko koj jutri Agati poveš."

Zdrznila se je. Ni hotela povedati teh besedi, toda kar same so ji padle iz ust. Nantej je zabodeno gledal vanjo, toda udarila ga je tako nenadoma, da se ni znašel.

Povoščila mu je lahko noč in zaprla vrata. S hrptom naslonjena na duri je v pesti lovila solze.

Zjutraj je bil Račnik tih, strina obvekana. Barbara neprespane noči ni hotela pokazati. Kakor da se ni nič zgodilo, je odšla v hlev. Komaj se je pripravila k ščekanju, je bil že stari Račnik na durih. Barbari se je zdel zelen kakor pinjeno mleko.

"Barbara, je Nantej z Agato že začel?"

Samo prikimala je. Žviganje mucka v žehar je predrla tišino. Stari se je obrnil in odkolavtral iz hleva.

Nanteja še ni bilo. Barbara je koj videla, da je šel seč trave na mejah. Ni bilo konja v hlevu. In ji je bilo kar prav, da ga ni prvega dobila, ko je vstala. Vsaj zbrala se je lahko. Da mu je rekla tisto zavoljo Agate, ji je bilo žal. Ne smela bi reči. Le kaj je zinjaj? Saj mu je povedala vse, več, kakor je zinjajala.

Ko je zaslislala ropotanje voza, se je zmedla. Videla je Nanteja, ki je šel mimo vrat in obešil koso pod napušč. Potlej je odkomatal konja, ki se je sam obrnil v hlev. Nantej je počasi stopal za njim.

Ujela sta se z očmi. Barbara mu je voščila dobro jutro, obrišala mokre roke ob predpasnik in prišla za žehar.

"V proso bo treba," je mirno rekel Nantej.

"Vem," je rekla. "Taberharice so gotovo že na njivi."

Potlej je strina poklicala k zajtrku. Jedli so molče in vsak je glodal svojo misel. Stari je zajemal počasi in že po nekaj žlicah odnehal. Strina tudi. Barbara pa je prav nalašč jedla naprej. Koj po zajtrku je vzela cajno, kamor je strina pripravila mavžno za plevce.

Tako se je pri Račniku sredi dela odprla samota. Nantej ni več skrival, da sta si z Agato dobra. Ljudje so že preveč žobarili. So tudi že vedeli, da se Smrečnika prijemlje norost in da samo še po njihah kolavtra.

Pri Račniku sta najbolj trpela otroka. Kakor da slutita, da se nekaj pripravlja, sta se še bolj oklepala Barbare. Kamor je šla, sta hotela z njo. Nista legla zvečer, dokler je nista videla. Barbari je bilo neznansko težko. Nantej je ni hotel klicati za strino, čeprav ga je Barbara včasih prav nalašč sredi žobarjenja ustavila.

Barbari sami je šlo na vek. Noči ob otrocih so ji postajale muke. Vedela je, da mora iti, da bo nekoč prišla Agata, zagospodarila nad hišo in nad otrokoma. Kakšna reva bo Mojčika! Dokler bosta živel stari in strina, bosta otroka še našla zavetje.

(Dalje prihodnjš)

K praznovanju slovenske zastave in narodnemu prazniku

CLEVELAND, O. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika bo 31. oktobra tl. ob 3. popoldne v župnijski dvorani pri Sv. Vidu.

Glede tega praznovanja nam vse okoliščine z ozirom na zgodovinsko obdobje dajejo dovolj vzrokov, ozreti se nazaj v dogodke, ki so se odigrali takoj v začetku prošlega stoletja na Slovenskem. Podatki so povzeti v narodnem muzeju v Ljubljani za kulturno zgodovino.

Knjiga je zelo zanimiva glede pisane slike na ovitku, pa čeprav je ni naslikal posebno več slikar. Na ovitku nad sliko piše "Napoleonove Ilirske province" in prav sredi slike kdo stoji? Napelon! Cesar dviga staro Ilirijo. ... zbudil jo je iz tisočletnega spanja... saj poznamo pesem Valentina Vodnika "Ilirija oživljena!"

Ob Napoleonu stoje častniki in vojaki v uniformah raznih rodov njegove vojske, za starko Ilirijo pa so razvrščeni moški in ženske v slikovitih oblačilih — ljudskih nošah iz Kranjske, Istre, Dalmacije, Koroške itd. Tako kot vojaški kroji tudi noše niso povsem pravilno naslikane, vendar lahko spoznamo, da je slikar želel upodobiti Ilirske otroke — dežel, ki jih je Napoleon leta 1809 združil v novo državo, v Ilirske province.

Nad Napoelonom vihra slovenska zastava — bela, modra, rdeča, ki je leta 1809 še ni bilo nikjer. Slikar si je pač dovolil svobojščino, da poudari pomembnost dogodka ter vprizori to sliko kot simbol za Slovence.

Praviloma bi morala nad Napoleonom vihrati francoska trobojica — modra, bela, rdeča, ki je bila ob dogodku na sliki že nova zastava, saj so jo Francozi uvedli v prvem letu revolucije 1789. Tedaj so opustili kraljevsko belo zastavo. Ker so bili še mnogi prepričani v možnost sporazuma s kraljem, so kraljevsko (bourbonsko) belino vstavili med modro in rdečo barvo pariškega mestnega grba.

Napoleonove Ilirske province, ki so nastale leta 1809, so bile sicer kratko, a zelo pomembno obdobje v naši zgodovini. Uradno so bile Ilirske province ustanovljene 10. oktobra 1809, ko sta v gradu Schoenbrunnu pri Dunaju zmagoviti Napoleon in poraženi avstrijski cesar Franc I. sklenila mirovno pogodbo.

Avstrija se je morala odpovedati tretjini svojega ozemlja in del tega je Napoleon združil v posebno (vazalno) državo, ki jo je imenoval "Ilirske province". Novi državi je pripojil še pokrajine ob vzhodni, jadranski obali, ki so bile dotlej del njegovega italijanskega kraljestva.

Ilirske province so obsegale 55.000 kv. km, to je petino ozemlja današnje Jugoslavije, v njih pa je živel milijon in pol ljudi, torej za četrtino manj, kot nas je danes Slovencev. Zakaj se je ta država imenovala "Ilirske province"?

Zgodovina nam pove, da so bili Iliri ljudstvo, ki je živel pri nas pred Rimljani. Mi pa smo vendar potomci Slovanov, ki so se v naših krajih naselili po Rimljanih. V času nastanka Napoleonovih Ilirskih provinc, a tudi že dolgo prej, so bili mnogi izobraženi domačini prepričani, da so potomci pradednih Ilirrov. Zlasti v dalmatinskih mestih so radi poudarjali to poreklo, da bi se lahko kosali z Itajini, ki so bili tako močno ponosni na svoje prednike — Rimljane.

Napoleon sam — se je l. 1804 kronal za cesarja — je menil, da je imeniten naslednik rimskih cesarjev, Francija pa novo rimsko cesarstvo, ki bo po moči in obsegu celo prekosilo rimski imperij.

Tako mu je bilo ljubo, da je v sivi davni predrimskega obdobja našel prednico svoje nove državne tvorbe.

Ob ustanovitvi Napoleonovih Ilirskih provinc so skovali spominsko medaljo, katere hrbtno stran so povzeli po starem ilirskem srebrniku, na prednji strani pa je upodobljen Napoleon z lovorjevim vencem na glavi, na las podoban kakemu rimskemu cesarju.

Zakaj Napoleon nove države ni kar preprosto imenoval "Ilirija"? Novo državo so sestavljale province (dežele), v katerih so živeli ljudje različnih narodnosti: Slovenci, Nemci, Hrvati, Italijani itd. Dotlej so bili podrejeni eni Avstrijcem, drugi Benetkam, zato so veljali v posameznih deželah različni zakoni in davčni predpisi, šole so bile različno urejene, denar je imel različno veljavo, Kar čez noč se vsega kajpada ni dalo poenotiti.

Ze pri jeziku so sprva nastale težave. Novi gospodarji so nameravali poleg francoščine uveljaviti še deželni jezik. V vseh provincah naj bi to bil srbsko-hrvatski jezik ali kot so ga imenovali "ilirski jezik". Mnogi so želeli, da bi se v slovenskem delu provinc priznala slovenščina

kot deželni jezik; predvsem se je zavzemal zato širok krog domoljubov — med njimi sta bila gotovo zelo vplivna Valentin Vodnik in Žiga Zois, s katerima se je prvi generalni guverner Ilirskih provinc maršal Mar-mont pogostoma shajal glede priznanja slovenščine.

Leta 1810 je Vodnik predložil francoskim oblastem posebno spomenico. V njej je prepričevalo obrazložil razlike med slovenskim in srbsko-hrvatskim jezikom ter posvaril, da ni prav, če narodu vzameš jezik... kajti jezik je ogledalo narodovega značaja, jezik je skupek idej napredka najboljših duhov naroda. Resna svarila in utemeljeni ugovori niso naleteli na gluha ušesa, v slovenskih pokrajinah je obvladal kot deželni jezik slovenščina.

V osnovnih šolah so poučevali v slovenščini, tudi v srednjih šolah je bila slovenščina upoštevana, le na ljubljanski visoki šoli (Ecoles centrales) so profesorji predavali izključno v francoščini in latinščini.

Iz vsega je razvidno, da je takrat Vodnik imel dela čez glavo: bil je ravnatelj gimnazije in nadzornik obrtnih in strokovnih šol. Ker je povsod primanjkovalo učbenikov v slovenščini, je Vodnik mnoge spisal kar sam. Bil je prevajalec francoskih razglasov in ukazov, še vedno je redno zahajal k Žigi Zoisu, pisal pesmi in s tenkim posluhom za lep in pravičen jezik bogatil besedni zaklad slovenskega jezika. Pozabiti ne smemo tudi njegovega obširnega dopisovanja z domačimi izobraženci in tujimi učenjaki.

Brez Valentina Vodnika in sodelavcev bi verjetno bila izbrisana slovenščina; bilo bi vprašanje, če bi jo potem Avstriji še kdaj uvedli in priznali?

Zakaj so bile Napoleonove Ilirske province tako zelo pomembne za nas? Zato, ker je bil v tej državi spet enkrat po dolgih stoletjih združen dokajšen del južnih Slovanov. Za Slovence je posebno pomembno, da je v tej kratki dobi narodna zavest, ki se je bila dotlej odražala le v kulturnem delovanju (predvsem v književnosti), dobila tudi političen pomen.

V delu in načrtih domačih izobražencev, ki so v Ilirskih provincah lahko svobodneje in uspešneje delovali in ustvarjali kot poprej pod avstrijsko oblastjo, so se kazale prve kali, ki so potem v marčni revoluciji (leta 1848) dozorele v načrt (program) o zedinjeni Sloveniji.

LJUBLJANA GLAVNO ME-

STO ILIRSKIH PROVIN. — Prebivalci Ilirskih provinc niso bili francoski državljani, temveč z ilirskim državljanstvom. Uredbe in zakoni, ki so jih uvedli v naših deželah, niso bili popolnoma enaki tistim, ki so vladali v Franciji; bili so pri-krojeni tukajšnjim razmeram. Najvišja oblast v državi je bil generalni guverner, ki je državo upravljal dokaj samostojno, le v zelo pomembnih zadevah je moral poročati v Pariz. Sedež vlade Ilirskih provinc je bil v Ljubljani.

Ceprav se Francozom v štirih letih (1809-1813) ni posrečilo izvesti vseh načrtov, so le vpeljali številne novosti:

(Dalje)

Valentin Potočnik

Ameriška in evropska označba mer

Pri čevljih je razlika v označbi mere za približnih 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali ženskih čevljih. Na primer: če vam sorodnik piše, da potrebuje čevlje št. 39 je to ameriške mere 6½; št. 40 je 7, št. 41 je 8, 42 je 9, 43 je 10, 44 je 11; ženski čevlji so navadno manjši kot gornje mere. Tako bi na primer št. 38 bila ameriške mere 8, 37 bi bila 5 in 36 pa 4.

Pri ženskih oblekah pa je razlika v označbi mere vedno za 8 točk. Na primer, če vam sorodnik piše, da nosi obleko št. 40 je to ameriške mere 32, št. 41 je ameriške mere 34, 44 je 36, 46 je 38, 48 je 40, 50 je 42 in 52 je 44.

Isto je pri meri za deklice. Evropska št. 38 je ameriška 12, 40 je 14, 42 je 16, 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa začejajo mere v Evropi s št. 42, kar je enako ameriški meri 33, št. 44 je ameriška 34, 46 je 36, 48 je 38, 50 je 39, 52 je 41, 54 je 43 in 56 je 44.

Pri moških srajcah pa je razlika v označbi sledeča: št. 35 pomeni ameriško mero 13½, 36 je 14, 37 je 14½, 38 je 15, 39 je 15½, 40 je 15¾, 41 je 16, 42 je 16½, 13 je 17.

Dolžinske mere: palec ali inč = 2,54 cm, 1 milja = 1609,33 m.

Votle mere: 1 pint = 0,57 l, 2 pinta = 1 kvart; 4 kvarti = 1 galon; 1 bušel (mernik) = 36,35 l; 1 barel (sod) = 181,74 l. Uteži: 1 funt = 453,59 g; 1 unča = 28,35 g.

Toplotne mere: 9 Fahrenheitovih stopinj je enako 5 Celzijevim. 0 C = 32 F; 0 F je -17,78 stopinj C; 100 C = 212 F; 50 C je 122 F; 10 C je 60 F.

Ploskovne mere: 1 akre = 10,46 arav; 1 kv. milja = 2,50 kv. km.

Kongres se jezi na ZN zaradi izgona Tajvana

WASHINGTON, D.C. — Vlada ZDA ni bila popolnoma izenačena ob izključitvi Tajvana in sprejemu L. R. Kitajske v Združene narode, vendar je nejevolja tako v vladnih krogih kot v Kongresu huda in široko segajoča. Načelnik Domovega finančnega pododbora kong. J. Rooney, demokrat iz New Yorka, ki je pristojen za ameriški prispevek ZN, je izjavil, da bo to podporo ustavil.

Sen. Peter H. Dominick, republikanec iz Kolorada, je dejal, da je izključitev Tajvana iz ZN potisnila te še pod raven nekdanjega Društva narodov.

Vlada je do neke mere zapre-

paščena nad izključitvijo Tajvana iz ZN in zagotavlja tega, da je pogodba med njim in ZDA še vedno v veljavi, pa naj ZN sklenejo, kar hočejo. Pri tem se resno boji, da utegne splošno nezadovoljstvo v Kongresu in v javnosti v ZDA Združenim narodom močno škodovati.

"Mirko, danes je petnajstletnica najine poroke."

"Nisem pozabil, žena, saj si videti kot na dan poroke."

"Nič čudnega, ko pa imam še vedno isto obleko."

Help Wanted Female

SEWING MACHINE OPERATORS

for garment factory; five days per week. Excellent piecework rate. Call days, 881-5459.

(207)

MALI OGLASI

V najem

2 prenovljeni stanovanji, blizu Sv. Vida, zgoraj, vsako ima po 5 sob in kopalnico. Zmerna najemnina. Za pojasnila kličite: 881-5158 (x)

V najem

5-sobno moderno stanovanje za urade ali stanovanje se odda odraslim na 6426 St. Clair Ave. Najprej pokličite 481-5380 za ogled. (x)

Napravljamo

in popravljamo kuhinje, garaže, porče in vsakovrstna mizarska dela. Kličite 531-2053, vprašajte za John Mizgur.

(206)

V najem

Dve stanovanji, 3 sobe vsako na drugem in 4 sobe na tretjem, pri E. 49 in St. Clair Ave. Kličite 921-8461 (209)

Hiša naprodaj

Dobra 9-sobna enodružinska hiša z 2 spalnicama, preproge, je naprodaj v bližini Sv. Vida. Kličite po 4. uri 431-9123 ali 261-8050. —(210)

Lastniki prodajajo

3 enodružinske hiše na E. 185 St. s skupnim pročeljem 200 čevljev, v sredi slov. naselbine, določeno za trgovinstvo. Kličite od 5-7. ure zvečer 486-6540. (215)

V najem

Tri sobe se odda, zgoraj, furnez, porč in klet eni ali dvemi osebi, Slovincem. \$40. Vprašajte za Anton Kutnar po 6. uri na 1124 E. 77 St. —(207)

Kadar kupujete ali prodajate hišo, farmo ali lot, kličite nas, staro zanesljivo agencijo. Dajemo tudi brezplačne nasvete in posredujemo solidne stanovalce!

KNIFIC REALTY

481-9980 820 E. 185 St. (xw)

V najem

Čisto 4-sobno opremljeno stanovanje, topla voda, plin, elektrika in toplota vključeno. Po želji garaža. Na 1008 E. 79 St., telefon: 431-3767. —(22,27,29 okt)

V najem

5-sobno, na novo dekorirano stanovanje, zgoraj, se odda odraslim na Norwood Rd. Kličite med 6. in 7. uro zvečer HE 2-2446 —(Oct. 27,29)

Jay Collins in kuharice v SDD na Recher Avenue v Euclidu

Kandidat za mestni svet Euclida — Dobra slovenska hrana, ki jo nudijo v Slov. društvenem domu na Recher Avenue, redno vabi Jay W. Collinsa, izvršnega direktorja Euclid General bolnišnice, koalicijskega kandidata za mestnega odbornika na splošno v Euclidu. Njega in njegovo ženo Ileen (tretja od leve) spremljajo na teh obiskih v SDD starši Mrs. Collins, Mr. in Mrs. Louis Lustic, ki živita na 847 E. 236 St. v Euclidu. Na sliki so od leve: Mrs. Mary Rossman, Mrs. Mary Vodicar, Mrs. Collins, in Mrs. Ann Kutcher. Collins se izredno zanima za kuharske sposobnosti, ker njegova bolnica razdeli letno preko 600,000 obrokov hrane.

ELECT

McCORMACK MAYOR OF EUCLID

Robert Darden, 21190 Edgecliff, Frank Perko, 128 E. 192, Co-Chm.

ALEXANDRE DUMAS:

Grof Monte Cristo

"Gospod," pravi Beauchamp, "priznavam, da se je Albert pre-nagljil, in na svojo odgovornost vas prihajam prosit oprostjenja. Zdaj, ko je stvar končana, zdaj, ko sem se opravičil, poslušajte, gospod grof: prihajam vam izjavljat, da vas smatram za mnogo pregalantnega moža, da bi mi odrekli pojasnilo o zvezi, v ka-

CHICAGO, ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

CAR WASH — By owners, full service modern equipment, gas pumps, waxing, interior plus motor steaming facilities. Good commercial corner 100x185' on main st. and hwy. Bldg. 32x132' established, owned and operated by original owners 15 yrs. Retiring. Elgin, Ill. 742-2293, 8-5:30 p.m.

(206)

BODY AND FENDER SHOP

Berwyn area. Business and equipment and 10 car garage, \$3,000. Pvt. owner. By appt. only. 788-5034

REAL ESTATE FOR SALE

CICERO—OPEN HSE. SUN. 1-5p.m. 5047 W. 32nd Pl. - Pvt. Owner New deluxe yellow brk., 2 flat 1st flr., 4 rm. w-2 bdrm. tile bath, mod. kit., up. 5 1/2 rm., w-3 bdrm., tile bath mod. kit. \$43,500. 447-5190

(206)

OPEN HSE. SAT. & SUN. BENESVILLE — 8 rm. alum. sided home. Spacious fenced double lot w-playhouse, 3 or 4 bdrms., liv. rm. w-frplc., den, fam. rm. Taxes \$496. Att. gar. \$28,900. Owner. 595-0927

OPEN HSE. SUN. 2-4 MOKENA — BY OWNER. Spacious 3 bdrm. ranch, mod. kit., bath. Ige. 1-2 car garage. FHA fin. Avail. \$24,500 to be sold this Sun! Call 264-8180 or 479-9426

ROSELLE — OWNER TRANSP. Colonial 9 rm., 4 bdrm., den. or 5th bdrm., fam. rm., frplc., cent. air, many extras. Mid \$50's. Call 529-8651

BROADVIEW — 2 flat frame, 1st flr. 6 rm. w-3 bdrm., 2nd flr. 4 rm. w-2 bdrm. Enc. front porches for yr. round living, full bsmt. w-2 rm., 2 1/2 c. gar. Call pvt. owner. before 2:30 p.m. at 681-1139.

VIC. 38th & SPAULDING 7 rm. cottage with WW crptg. in liv. rm. plus knotty pine, 4 bdrms., mod. tiled 1 1/2 baths, cabinet kitchen, storms & screens. Gar. & sheds. \$13,500. Pvt. by appt. 247-0905

STONE PARK — 2 flat brk. 4 rm. garden apt. Crptd. w-2 bdrm. 1st flr. — 5 1/2 rm. w-3 bdrms., 2 bdrm. & liv. rm. crptd. Many extras, 2 1/2 c. gar. Hi \$30's. By Owner 345-0470

FRANKLIN PARK AREA — BY OWNER 3 bdrm. face brk. Cape Cod, 1 1/2 baths, lge. cab. kit. WW crptg. Blt. in, A.C. Fenced yard, 2 c. gar. 60x175 lot. Low taxes. \$29,900. 445-5542

(207)

teri stojite z janinsko zadevo; potem pristavim dve besedi o tej mladi Grkinji."

Monte Cristo da z očmi in z ustnicami znamenje, zahtevajo-če molk.

"Ah," pravi smehljaje, "vse nade so uničene."

"Kako to?" vpraša Beauchamp.

"Brezdvomno; prizadevate si, da mi preskrbite glas ekscentričnega moža; po vašem mnenju sem kak Lara, Manfred ali lord Ruthwen! zdaj pa je trenutek, videti me ekscentričnega, minul, uničiti ste ta tip, in prizadevate si, da naredite iz mene banalnega človeka. Vi me hočete preprostega, vulgarnega; končno zahtevate od mene izjave. Gospod Beauchamp, vi me hočete zasmehovati."

"Vendar," pravi Beauchamp z dostojnostjo, "so priložnosti, ko poštenje ukazuje..."

"Gospod Beauchamp," ga prekine čudni mož, "oni, ki zapoveduje gospodu grofu Monte Cristu, je gospod grof Monte Cristo sam. Torej nobene besedice več, če vam je ljubo. Jaz delam vedno to, kar hočem sam, gospod Beauchamp, in verujte mi, da je to vedno pravo."

"Gospod," odvrne Beauchamp, "poštenih ljudi se ne plačuje s tem denarjem. Časti je treba poročstva."

"Gospod, jaz sem živo poročstvo," pravi Monte Cristo hladno, toda v njegovih očeh so žareli preteči bliski. "Oba imava v žilah kri, ki jo želiva preliti; to je najino obojestransko poročstvo. Izročite grofu ta odgovor in mu povejte, da bom jutri pred deseto uro videl barvo njegove krvi."

"Torej ne preostaja nič drugega," pravi Beauchamp, "kakor ukreniti vse potrebno za dvoboj?"

"To mi je čisto vseeno," pravi grof Monte Cristo; ni mu bilo treba priti k meni in za tako stvar tukaj delati hrupa. Na Francoskem se vršijo dvoboji na meče ali pištole; v kolonijah se poslužujejo karabinarja, v Arabiji bodala. Povejte svojemu klijentu, da mu popolnoma prepuščam izbiranje orožja, dasi sem razžaljen jaz, in da sprejem vse brez obotavljanja, brez ugovora; vse — ali slišite? — vse, in čeprav prepusti odločitev srečkanju, kar je vedno zelo neumno. Meni je to vseeno, kajti svest sem si zmage."

"Svesti ste si zmage!" ponovi Beauchamp in se začudeno ozre v grofa.

"Gotovo," pravi Monte Cristo in lahko zmiga z rameni; brez tega prepričanja bi se z grofom Morcerfom ne bil. Usmrtim ga, to se mora zgoditi in se zgodi. Toda javite mi še nocoj orožje in uro; dolgega čakanja ne ljubim."

"Pištole, ob osmih zjutraj v Vincenneskem gozdu," pravi

Beauchamp zmeden, ne vede, ali ima opraviti z domišljavim bahačem ali z nadnaravnim bitjem.

"Prav je, gospod," pravi Monte Cristo. "Toda zdaj, ko je vse urejeno, me pustite mirno poslušati opero do konca in povejte svojemu prijatelju Albertu, naj me nocoj več ne moti, ampak naj gre raje domov in spi."

Beauchamp ves zmeden odide. "Zdaj," pravi Monte Cristo, obrnivši se k Morrelu, "lahko računim na vas, ali ni res?"

"Gotovo," pravi Morrel; "popolnoma sem vam na razpolago, grof; toda..."

"Kaj?"

"Bilo bi važno, da vem resnični vzrok..."

"To se pravi, da odklanjate?"

"Nikakor ne."

"Resničen vzrok, Morrel?" pravi grof. "Ta mladi mož tava sam po temi in se ne spozna. Resničen vzrok je znan samo meni in Bogu; toda dajem vam svojo častno besedo, Morrel, da bode Bog, ki ga pozna, na moji strani."

"To zadostuje, grof," pravi Morrel. "In kdo je vaša druga priča?"

"Razum vas, ljubi Maksimilijan, poznam v Parizu samo še vašega svaka Emanuela, katerega smatram vrednega te časti. Ali mislite, da bi mi Emanuel hotel izkazati to uslugo?"

"Jaz vam jamčim zanj, grof!"

"Prav, drugega mi ni potreba. Jutri zjutraj ob sedmih bodeta pri meni, ali ni res?"

"Bodeva." "Pst, zastor se dviga, poslušajva! Imam navado, da pri tej operi ne preslišim niti note; v tem 'Viljemu Tellu' je tako xrasna godba!"

XII.

Noč

Gospod Monte Cristo po svoji navadi počaka, da Duprez odpoje svoj znameniti 'Sledi mi!' in nato vstane ter odide.

Pri vratih ga Morrel zapusti, obljubivši mu še enkrat, da bode jutri zjutraj točno ob sedmih z Emanuelom pri njem. Nato vstopi grof mirno in s smehljajem na ustnicah v svoj voz. Pet minut pozneje dospe domov. Samo onega, ki grofa ni poznal, bi bil prevaral izraz, s katerim pravi pri vstopu Aliju:

"Ali, moji pištoli s slonokoščenimi kopiti!"

Ali prinese svojemu gospodu zaželeno, in ta preišče orožje z natančnostjo, katere ni mogoče zameriti možu, ki zaupa svoje življenje majhnemu koscu železa ali svinca. Ti dve pištoli je rabil grof običajno, če je streljal v svojih sobah v tarčo. Kapica je zadostovala, da je izstrelila kroglo, in v sosedni sobi ni mogel nihče slutiti, s čim se grof peča.

Baš vzame orožje v roko in hoče pomeriti na cilj, na majhno pločevino v steni, ko se odpro vrata njegovega kabineta in vstopi Baptistin.

Toda še predno odpre usta, zagleda grof v poltemi med vrati zastrto žensko postavo, sledečo Baptistinu.

Opazila je pištolo v grofovi roki, zdelo se jej je, da vidi na mizi dva meča, in planila je naprej.

Baptistin vprašujoče pogleda svojega gospodarja; grof mu da

znamenje, Baptistin odide in zapre vrata za seboj.

"Kdo ste, madame?" pravi grof zastrti ženski.

Nepoznanka se ozre okoli sebe, da se prepriča, če sta pač sama, nato upogne koleno in sklene roke.

"Edmond," pravi z obupnim izrazom, "vi ne usmrtite mojega sina!"

Grof stopi korak nazaj, izvije se mu lahek krik, in orožje, katero je držal v roki, mu pade na tla.

"Kakšno ime izgovarjate, gospa Morcerf?" pravi.

"Vaše!" vsklikne ta in odrgne svoj pajčolan. Vaše ime, katerega morda edino jaz nisem pozabila. Edmond, k vam ne prihaja gospa Morcerf, ampak Mercedes."

"Mercedes je mrtva, madame," pravi Monte Cristo, "in jaz več ne poznam osebe s tem imenom."

"Mercedes živi, gospod, in Mercedes se vas spominja, kajti ona edina vas je spoznala takoj, ko vas je zagledala, in še prej po vašem glasu, Edmond, samo po zvoku vašega glasu. In izza tega časa vam sledi korak za korakom, opazuje vas ter se vas boji, in ni ji bilo treba iskati roke, ki je uničujoče zamahnila po gospodu Morcerfu."

"Reči hočete po Fernandu, madame," odvrne Monte Cristo z grenko ironijo; "ko sva že pri tem, da se spominjava nekdanih imen, tudi ne smeva pozabiti na druge."

In Monte Cristo je izgovoril to ime Fernand s takim izrazom sovraštva, da Mercedes začuti, kako strese mraz njeno telo.

"Vidite, Edmond, da se nisem motila," pravi "in imam pač vzrok, da vam rečem: 'Prizanašajte mojemu sinu!'"

"In kdo vam je rekel, mada-

me, da proti njemu kaj nameramam?"

"Nihče, moj Bog! Toda mati vidi za dva. Vse sem slutila, sledila mu v Opero in skrita videla, kaj se je zgodilo."

"Če ste torej videli vse, madame, ste morali tudi videti, da me je Fernandov sin javno psoval," pravi Monte Cristo s strašnim mirom.

"O, usmiljenje!"

"Videli ste," nadaljuje Monte Cristo, "da bi mi bil vrgel svojo rokavico v obraz, da ni tega preprečil moj prijatelj, gospod Morrel, ki ga je prijel za roko."

"Poslušajte. Tudi moj sin vas je pogodil. Smatral vas je za provzročitelja nesreče, ki je zadel njegovega očeta."

"Madame," pravi Monte Cri-

sto, "vi se motite—to ni nesreča, ampak kazen. Ne jaz, ampak božja previdnost kaznuje gospoda Morcerfa."

(Dalje prihodnjič)

Veliko za mleko

Povprečna ameriška družina porabi nekako 15% vsega za hrano izdanega denarja za mleko.

Demokratije podpirajo Carneya

Vodili ste odlično kampanjo za zmago, moje občudovanje in najboljše želje!

Edmund S. Muskie

Zvezni senator iz Maine
Kandidat za podpredsednika
ZDA — 1968

Pozivam vas, da izvolite v urad moža, ki bo velik župan in velik demokrati vodnik... Jamesa M. Carneyja.

John J. Gilligan
Guverner države Ohio

Jaz hočem dodati svojo osebno podporo k vsem tem velikim demokratom, ki so se izjavili za Jamesa Carneyja.

Anthony J. Garofoli
predsednik mestnega sveta Clevelanda

2. novembra volite

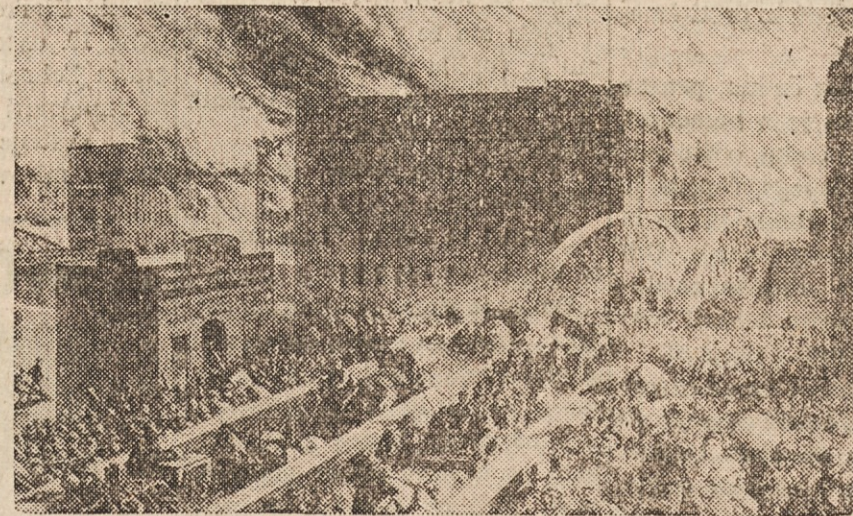
JAMESA M. CARNEYA

demokrata — za župana

Podpirajo ga AFL-CIO

Podpira ga Cleveland Press

Carney for Mayor Committee, Sally Fridrich, Secretary, 19323 Davinwood Dr., Cleveland, O. 44135

VELIKI POŽAR V CHICAGU PRED 100 LETI

Pred sto leti — 8. oktobra 1871 — je nastal v Chicagu požar v malem kravjem hlevu, pa naglo zajel večji del mesta in postal eden največjih, kar jih Amerika in svet pomni. "Veliki požar" je uničil središče Chicaga, pokončal 300 ljudi in vzel streho kakim 100.000. Sliki tik zgoraj in na levi kažeta preplašeno prebivalstvo na begu pred ognjem. Slika na vrhu kaže, kako je izgledalo središče Chicaga po požaru, slika spodaj pa Chicago danes.

Izvolite... **EDWARD F.**

KATALINAS

JUDGE

CLEVELAND MUNICIPAL COURT

- Cosmopolitan League
- Plain Dealer
- Homeowners Associations

EDWARD F. KATALINAS

Katalinas For Judge Comm. J. F. Krakowski, Co-Chmn.
1244 East 58 St., Cleveland, O.